

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1746/2020
10.09.2021. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Милош Пајчин, адвокат из ..., против туженог АД „Икарус ФАО“ са седиштем у Земуну, кога заступа Раде П. Ђапа, адвокат из ..., ради поништаја одлука, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и ББ из ..., изјављени против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3274/18 од 25.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 10.09.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3274/18 од 25.09.2019. године у ставу првом и петом изреке и у наведеном делу предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија ББ из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3274/18 од 25.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 344/16 од 21.12.2016. године, исправљеном решењима истог суда од 14.07.2017. године и 19.01.2018. године (које је исправљено решењем од 07.06.2018. године) одбачена је тужба којом је тужилац тражио поништај решења туженог број ... од ...2005. године о отказу уговора о раду као неблаговремена (став 1. изреке). Одбијен је тужбени захтев за враћање тужиоца на рад као неоснован (став 2. изреке). Одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се поништи одлука туженог бр. ... од2005. године о исплати отпремнине и којом се утврђује да тужиоцу престаје радни однос код туженог ...2005. године (став 3. изреке). Одбачена је тужба у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоца распореди на радно место ..., као недозвољена (став 4. изреке). Одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу накнади материјалну штету у виду изгубљене зараде коју би остварио да је радио на радном месту ... за период од2005. године до ...2011. године у укупном износу од 1.521.841,71 динара са специфицираном каматом по месецима (став 5. изреке). Одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да за тужиоца уплати доприносе за обавезно пензијско и здравствено осигурање и доприносе за обавезно осигурање за случај незапослености

(став 6. изреке). Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 363.750,00 динара (став 7. изреке) и одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка (став 8. изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3274/18 од 25.09.2019. године у ставу првом изреке потврђена је наведена првостепена пресуда у ставу другом, петом и шестом изреке а жалба тужиоца у том делу одбијена као неоснована. Истом пресудом у ставу другом изреке укинута је наведена првостепена пресуда и ставом трећим изреке поништене одлуке туженог број ... од ...2005. године о исплати отпремнине којом је утврђено да је тужиоцу престао радни однос код туженог ...2005. године и решење туженог број ... од ...2005. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоца распореди на радном месту главног технолога производног процеса. Ставом петим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка пред првостепеним и другостепеним судом и ставом шестим изреке одбијен је захтев адвоката ББ из ... за учешће као умешача на страни тужиоца у овој парници, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у ставу првом и петом изреке благовремено је изјавио ревизију тужилац због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и као посебну ревизију на основу члана 403. и 404. Закона о парничном поступку.

Против другостепене пресуде ревизију је поднео и адвокат ББ као умешач на страни тужиоца из свих законских разлога.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиоца.

По оцени Врховног касационог суда ревизија адвоката ББ није дозвољена сходно члану 410. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...) који се у овој парници примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, јер је тужилац у овом поступку опозвао овлашћење адвокату ББ за даље заступање у парници а другостепени суд је побијаном одлуком одбио захтев адвоката ББ за учешће у овој парници у својству умешача на страни тужиоца.

Испитујући, по ревизији тужиоца правилност побијане одлуке у оспореном делу на основу члана 408. Закона о парничном поступку Врховни касациони суд је оценио да је ревизија основана.

Према чињеничном стању, утврђеном на расправи пред другостепеним судом одлуком туженог број ... од ...2005. године тужиоцу који је проглашен технолошким вишком исплаћује се отпремнина у износу од 136.750,00 динара и запосленом престаје радни однос исплатом отпремнине. Решењем туженог о отказу уговора о раду број ... од ...2005. године тужиоцу је отказан уговор о раду дана ...2005. године, када ће му се исплатити отпремнина и заостале зараде у року од 30 дана од дана престанка радног односа. Тужиоцу је утврђена разлика у висини отпремнине због погрешно обрачунатог износа. Решењем инспектора рада одложено је извршење одлуке туженог о престанку радног односа тужиоца до доношења правноснажне пресуде. Тужилац је враћен на рад

...2010. године, радио је до ...2011. године, када му је поновно престао радни однос као технолошком вишку о чему се води посебна парница за поништај отказа. Пре престанка радног односа тужилац је радио на пословима ... са коефицијентом 2,50. Тужилац је рођен ... године и пензионисан је ...2018. године.

Тужилац је у овој парници оспоравао законитост одлука о престанку радног односа и захтевао накнаду штете због изгубљене зараде, коју би остварио на радном месту ... а тужбени захтев је прецизирао у складу са другом варијантом налаза и мишљења вештака Љубомира Митровића према коефицијенту 2,75 за који је тужилац тврдио да су га имали запослени код туженог ВВ и ГГ на истим пословима које је обављао и тужилац.

Налазећи да су ВВ и ГГ имали коефицијент за обрачун зараде од 2,60 и да тужилац није доказао њихов коефицијент од 2,75 односно висину тужбеног захтева, другостепени суд је применом члана 228. Закона о парничном поступку одбио тужбени захтев за накнаду штете због изгубљене зараде и исплату доприноса. Захтев за враћање на рад тужиоца је одбијен применом члана 191. став 1. и 175. став 2. Закона о раду будући да је тужилац стицањем услова за старосну пензију пензионисан 27.09.2018. године.

По оцени Врховног касационог суда побијана одлука у оспореном делу је заснована на погрешној примени материјалног права услед чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбама члана 191. став 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05) је прописано да ако суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос запослени има право да се врати на рад, ако то захтева. Поред враћања на рад, послодавац је дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и исплати доприносе за обавезно социјално осигурање.

У овом случају другостепеном пресудом у делу непобијаном ревизијом поништене су као незаконите одлуке туженог о престанку радног односа тужиоцу а захтев за накнаду штете због изгубљене зараде одбијен јер тужилац није доказао право на исплату разлике зараде према траженом коефицијенту 2,75 и висину зараде по том основу. По оцени Врховног касационог суда, супротно цитираним одредбама члана 191. Закона о раду тужиоцу је погрешно ускраћено право на реституциону накнаду. Законска обавеза послодавца због незаконитог престанка радног односа је исплата накнаде штете према висини изостале зараде и других личних примања запосленог уз исплату доприноса чиме би запослени био доведен у положај у коме би био да му радни однос није незаконито престао. Спорно питање припадајућег коефицијента не може утицати на губитак права тужиоца на накнаду штете већ само на висину накнаде. У поступку је спроведено вештачење према варијантама за коефицијенте тужица 2,50, 2,60 и 2,75 и у списима постоје извештаји туженог о висини износа припадајуће зараде коју би тужилац остварио у спорном периоду да је престанак радног односа изостао, који чине неспорни и основани део новчаног потраживања тужиоца. Отварајући расправу и поништавајући одлуке туженог о престанку радног односа другостепени

суд је пропустио да расправи спорна питања у вези висине припадајуће накнаде штете због незаконитог отказа услед чега је побијана одлука у наведеном делу и за доприносе као акцесорно потраживање морала бити укинута.

Укинута је и одлука о одбијању захтева тужиоца за реинтеграцију, донето супротно члану 191. Закона о раду, јер је другостепени суд потврдио одлуку основног суда донету у периоду пре стицања услова тужиоца за старосну пензију када је враћање на рад било могуће.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити указане неправилности и донету правилну и на закону засновану одлуку.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци решења у ставу првом применом члана 416. став 2. Закона о парничном поступку и ставу другом на основу члана 413. истог закона. Укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од исхода главне ствари.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић